

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sermones de Sa[n]ctis Hyemales, Estiuales, De
festiuitatibus Jesu christi, Beate virginis et alior[um]
Sanctor[um] ... Venera[n]di patris, fratris Nicolai deniise
Ordinis Minor[um] de obseruantia ...**

Denisse, Nicolas

[Augsburg], 1510

VD16 N 1513

Tertia figure attestatio.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30625

Ber. De assu. b. virg. De signo

ut evidētius pateat et nras devotius affe-
ctioes exercet et pluri via deducem?

Prima via: est auctoritatis certificatio.

Secunda ratiois approbatio.

Tertia figure attestatio.

Prima igitur via est au-
toritatis certificatio: p q pmo adducam?
illud Esa. viij. Dabit dñs ipe vob signum.
Ecce pgo pcepit pariet filiu. Duges
Quis vnq ista audiuit et qd ralia vidit: et
qd epogitare potuit vt m. pgo eēt. **Al-**
de sup icda stella. Hoc ppter maternā vir-
ginitate. Prop dīuinā autē maternitatē.
Esa. viij. postq dicit ē. Ecce pgo pcepit
re. seq. Et vocabit nōm ei? emanuel. i.
nobiscū de? Duges i homel. **De** ei?
cut? ei? m? vngentit deire nota. h quo h
fuit miraculū miraculoz et signū sup oia
dīne potētie manifestatiū q pgo pcepit
ret et pareret deū et q i p gine de? hō fieret
rū et p ruti pfectōne a dīna grā p gini fuit
se infusaz. vide sup q rta stella. In q ē ma-
gnitudo manifestat dīne potētie supadmira-
bilis efficacia. **S**icutū q ppe relucet i opū
bus nature: s; multo clari? in opū grē.
Inter q singularē pcellētā possidet qd h
p gine sacratissima factū ē. Prop supmaz
sublimitatē in celesti glia adducam? illud
deuotissimi Ber. Persuadet nos imo cō-
pellit celsitudo tua credere q in regno sū-
lij tui beatissimā pgo maria ita pperiose p-
cipis re. vide sup. ser. de assu. tertia pte
pncipali articulo pmo.

Secunda via est ratiois ap-
probatio. **U**bi pmo notādū q tale ac ratur
dīne potētie signū oñdit de? in p gine vt
salua dei reuerētia nec mai? nec excellēt?
aut fecit aut facere pōt. **M**agnū signū po-
tētie dīne q celū et frā solē lunā et stellā et to-
tū cū tā mūdū sensibīle de nibilo pdu-
xit: s; maius q seipm in p ginis vtero fec.
maior em est distātia inter deū et hoiem
q positūe infinita ē q inf nihil et creaturā
q nec realis nec positua est inf hōi dī
stātia cū altēz extremū nō sit reale. **P**uta
Estū celū magnū sit nō tū capax dī. **D**e?
aut sic fec corp? p ginis vt deū in se capet.
Nō cōtat ecclā. **S**erā et imactata p ginitas
qō te laudib; efferā nescio: qō que celi ca-

pe n poterat tuo gremio p rullisti **M**agnū
insup dīne potētie signū q celi empyreuz
tot legionib; angeloz i pleuit qd in tā ex-
cellēti dignitate de nibilo creauit: s; mō
ma? q hec pgo pmissa cōditore angelo
rū peperit et educauit. **M**agnū pterea q
populū hebreoz in signis mirabilib; et pot-
tētis multē de egypto liberauit: s; maius
q in p gine diabolo deuicto nō vñū popu-
lū tā rā s; totū gen? hūanū saluauit. **M**ag-
nū postremo erit dīne potētie signū q
sine seclē oēs mortuos suscitabit et ad iu-
diciū cōgregabit: s; lōge ma? q hec dīa
virgo vitā oim et vniūficatōre et mortuoz
suscitatorē in vtero virgineoz cepit et poi-
perit. **E**t breuiter nihil in creaturā tā ma-
gnificā dicitū qn vno solo actu oēs expe-
ret pgo glōsa. **I**llū em que genitū et pat-
re credim? et nō factū ipi patri cōgētan
p gine genitū et factū et p nob mīnoratū et
cim? vt h. Heb. ij. **S**z alter magnifice-
mus? singularē p ginitis sublimitatē. **M**ag-
nū q ppe dīne potētie signū q āgelos ba-
nos tā magnifice glificauit s; longe ma?
q virgine angelis natura mīnorē grāz glā
incōparabili quedā pcellētā fuit et super-
altauit: s; b; sublimius intimi? nobilit-
atq incōparabiliter excellēt? vniuit. **D**e
sic declarari pōt. **N**ā vt dicit. **B**ernardus?
Ser sūt gradus vniōnis qbus gradatim
in deū ascēdūt creature. **V**ide sup ser. de
assu. par. tertia. pncipali. ar. pmo.

Tertia via est figure atte-
statio. **A**ccipiam? figurā de arca testimo-
nij quā fecit beseke qd interpretat vmbra
dei vel vmbra culū dīuinū. **I**ō p ipm signū
pōt fil? dei vt incarnatus aut incarnatō
q fabricauit sibi arcā. i. brām p ginem. **D**e
hōi arca legi **E**ro. xxv. et xxxv. q erat
deaurata (nr) et extra auro mūdissimo si-
ue purissimo habebat sup coronā aureā p
circūtū: et sup eā erat p pitiatorū q opta
erat: qd p pitiatorū siue oraculū erat de
auro purissimo. **E**t vt dicit ap lūs Heb. ij.
i arca erat p gā aaron q frō ducerat et vna
aurea habēs māna. **E**pone et oibus ex-
plica magnificētā dīvine potētie in his
que facta sunt in p gine dei mīse. **P**er auz
signū charitas. **A**po. c. ij. **S**uadeo nbi et
mere aurū ignitū et pbatū re. **D**eauratō

igit arce intus & extra ex auro purissimo: signat in virgine pcellentissimi op^o diuine potētie q̄ virgine intus & extra adonauit auro purissimo charitatis & diuine gr̄e absq̄ q̄cūq; admittōe originalis aut actus alius macule. Et em̄ charitas illa & gr̄a singularis ac pcellētissima solū esset formalr̄ et subiectiue in anima: relucebat tñ ap̄tissi/ me in oib; eius verbis atq; opib; q̄ fiebāt mediāte corp̄e. Un̄ de ea d̄t Hieron̄. ad ch̄tomaciū & heliodorū. **Dis sermo ei⁹** ita erat gr̄a plen⁹ vt in lingua ei⁹ cognoscere tur deus: qd̄ et intelligendū est de singul⁹ eius opib;. **Virga aarō in arca** ex̄tis que (sicut h̄: Nu. xvij.) floruerat: frōduerat: & fructū fecerat absq; hūore. signat materē nā virginitatē seu virginālē fecūditate: de q̄ Bernar. **Fecūditas** virgis supeminēs gl̄ia est. **Māna** s̄o fecit p̄uilegiū diuine m̄nitatis: quia māna illd̄ figura erat corp̄is sacratissimi dñici in vtero virginis formati et p̄cepti. **Her.** Hec est virginis n̄tre gr̄a singularis & excellētissima p̄rogatiua marie q̄ filiū vnū eundēq; cū deo p̄te meruit habere cōmunē. **Corona aurea arce sup̄posita:** corōnā signat supeminētis gl̄ie q̄ coronata est et sup̄ oēs choros angelicos exaltata habēs dicitur sup̄ sp̄itatorū id est hūanitatē ch̄ri q̄ merito sp̄itatorū dicit: q̄ p̄ eam sp̄itia est nobis diuina maiestas. **Aug⁹.** Et redderes gl̄ie pctōrem vsq; ad illā gl̄iam tu gl̄iosa p̄uicta es vt (sup̄no rege excepto) nihil sit te sup̄ans in sup̄erto.

Sequit de signo diuine sapiētie.
Secūdo dicit⁹ q̄ in celo tā militā/ tis q̄ triūphantis ecclie apparuit virgo clarissima vt signū declaratiū diuine sapie. **Relucet qd̄ diuina sap̄ p̄ferta in oib; dei opib;. Ps.** q̄ magnificata sunt opa tua: oia in sapia fecisti: tñ singulariter & supeminēter apparer in his q̄ facta sunt in virgine gl̄iosa. **Magnū** q̄ppe opus diuine sapietie in p̄sonāna & p̄portōe et dispositione atq; distinctiōe elemētōz: celestū orbū: planetaz: & stellaz. sed lon/ ge maius in p̄uictōne nature create cum natura creatrice q̄ facta est in virgine. **Magnū** signū diuine sapietie in mūdi guber/ natione: mineralū: vegetabiliū: sensibiliū: & hoim p̄dicōe: et distinctiōe: s̄ m̄

to maius q̄ in eadē p̄sona concurrant natura vegetabil: sensibil: & humana: ac etiā ipsa maiestas diuina: qd̄ vtriq; factū nō ambigim⁹ in hac virgine gl̄iosa. **Magnū** insu/ per diuine sapientie signū in hierarchiarū celestū & ordinū atq; angeloz singul⁹ distinctiōne atq; ordinatione s̄ incompa/ biliter maius in verbi diuini incarnatione q̄ facta est in virgine. **quisē dicit Dam.** in p̄ncipio tertij: sic inuenit deus p̄ suam sapientia difficillimā decentissimā solutionem **qd̄ vtriq; p̄mplius declarari p̄t vtr̄ q̄** hec virgo sacratissima p̄cellētissimū signū diuine sapientie p̄ferat tripl̄r.

Primo auctoritatis certificatione.
Secūdo rōnis approbatione.
Tertio figure attestatione.

Primo auctoritatis cer/ tificatione. **Anf.** per pulcre loquit de subli/ mitate diuine sapientie in eo qd̄ factū est p̄ hanc virgine sapientissimā & de singulari/ sima eiusdem sublimatio: **di.** **Mira res** In quā sublimi p̄tempor̄ manū esse locatā. **Dis** a deo est creatura: et dei natura ex maria ē nata. **De⁹** oia creauit: ipse se ex maria fecit & sic oia q̄ fecerat refecit. **Qui** p̄dit oia ex nihilo facere: noluit ex viola/ ta sine maria reficere. **Deus** igit p̄ est re/ rū creataz: & maria mat̄ rex recreataruz. **Deus** est p̄ p̄stitutionis oim: & maria est m̄ restitutiōnis oim. **De⁹** em̄ genuit illū sine q̄ oino nihil est: et maria peperit illuz sine q̄ oino nihil bñ est. **De⁹** genuit illuz q̄ oia sunt facta: & maria peperit illum p̄ quez cuncta sunt saluata. **O** vere dñs rex cū: cui dedit dñs vt ois nata cātū tibi de/ beret feci. **Hec Anf.**

Secūdo ratiōis approbatio ne. **Per** eam em̄ **in** ea fecit de⁹ p̄sumatō nē suoz opoz. **In** h̄ q̄ vltima creaturaz i ea vnita est hypostatice ip̄i creatori et i ea factū est vt eadē p̄sona de⁹ esset & hō: & qm̄ vnico partu suo omnib; rex generib; vlti/ mā sūmāq; p̄fectionē adduxit **Uide** i alio ser. q̄nta stella. **gre. iij.** & qm̄ in ea q̄rtū gen⁹ p̄ducēdi hoiez in esse completū ē **Lū** ei sic mod⁹ educēdi hoiez in esse. **s. de viro & muliere.** **Sed** nec de viro nec d̄ muliere sicut adam. **Tert⁹** de viro sine muliere sicut adam. **Tert⁹** de viro sine muliere sicut adam. **Quart⁹** aut est de muliere sine viro. **tres**

